

کانون مطالعات و پژوهشهای خراسان در لندن

موضوع: چگونگی ایجاد کشوری بنام افغانستان

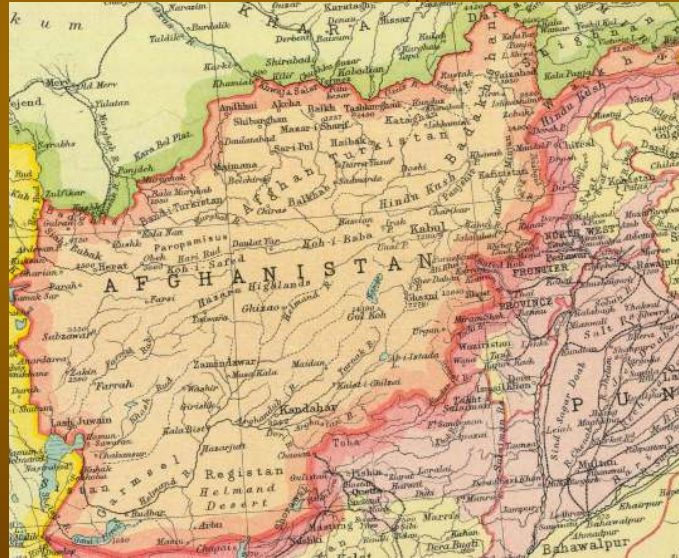
سخنران: پروفیسور دکتور لعل زاد

محل: مدرسه مطالعات شرقی و افریقائی دانشگاه لندن - SOAS

تاریخ: 30 نومبر 2008

تماس: infoksrc@gmail.com

چگونگی ایجاد کشوری بنام افغان ستان

پروفیسور دکتور لعل زاد

لندن – نومبر 2008

عناوین

- * پیشگفتار
- * موضوع پژوهش (اهداف اصلی)
- * میتود پژوهش
- * منابع جغرافیائی (16 نقشه قدیمی)
- * منابع تاریخی (33 اثر فوق العاده مهم)
- * معاهدات و قراردادها (13 سند مهم و نمونه)
- * نتیجه گیری

منابع تاریخی:

1. حدود العالم – 982 م
2. شهنامه فردوسی – 1008 م
3. التفهیم بیرونی – 1029 م
4. تحقیق ماللهند – 1030 م
5. الصيدنة فی الطب – 1030 م
6. تاریخ یمینی – 1036 م
7. تاریخ گردیزی – 1050 م
8. تاریخ سیستان – 1054 م
9. تاریخ بیهقی – 1080 م
10. فارسنامه ابن بلخی – 1119 م
11. مجمل التواریخ – 1126 م
12. فضایل بلخ – 1219 م
13. تاریخ جهانگشای جوینی – 1260 م
14. طبقات ناصری – 1260 م
15. تاریخنامه هرات – 1321 م
16. سفرنامه ابن بطوطه – 1354 م
17. تاریخ فیروزشاهی – 1388 م
18. زبدة التواریخ – 1426 م
19. مطلع سعدین و – 1452 م
20. روضات الجنات – 1491 م
21. روضة الصفا – 1498 م
22. تاریخ حبیب السیر – 1523 م
23. بابرنامه – 1530 م
24. اکبرنامه – 1602 م
25. تاریخ فرشته – 1623 م
26. جهانگشای نادری – 1747 م
27. تاریخ احمدشاهی – 1773 م
28. سفرنامه جورج فاستر – 1798 م
29. گزارش سلطنت کابل – 1815 م
30. بستان السیاحه – 1820 م
31. نژادهای افغانستان – 1880 م
32. جغرافیای تاریخی سرزمینهای خلافت شرقی – 1905 م
33. ساختار اقتصادی افغانستان - 1950؟

پیشگفتار

1. موضوعات داغ و جنجال (حساسیت) برانگیز:

- * واژه های افغان و افغانستانی ...
- * زبان فارسی یا دری ...
- * دانشگاه یا پوهنتون ...
- * وحدت ملی ...
- * مصطلحات ملی و ...

راه حلها:

- * خاموشی ...
- * روشنگری، بسیج و مقاومت ...
- * برخورد علمی و اکادمیک ...
- * برخورد متعصبانه و قبیله گرایانه ...
- * نقش دولت، مردم، سیاستمداران و ...
- * ادامه مناسبات کهنه دیروزی: دوام فرهنگ زور، تحمیل و ادامه خونریزی ...
- * آغاز مناسبات جدید امروزی: ایجاد شرایط لازم نظری (...) و عملی (...)

2. ضروریات اولیه انسانی:

- * خود شناسی (بحث هویت و شخصیت) ...
- * ما کیستیم و اینجا کجاست؟

3. تعداد زیادی بدین باوراند که افغانستان (افکار عامه):

* یک نام تاریخی بوده و در زمان احمد شاه ابدالی (میرویس هوتکی چرا نه؟) بحیث نام رسمی کشور قبول شده است (غلط مشهور: آریانا - خراسان - افغانستان) ...

- * افغانستان {پاکستان} در مسیر تاریخ؟
- * افغانستان {پاکستان} در پنج قرن اخیر؟
- * افغانستان {پاکستان} در زمان آریائی ها؟
- * تاریخ پنجهزار ساله و {پاکستان}؟ ...

* یک نام پرافتخار است ...

4. در نظر داشت مفاهیم و مقولات:

* تفاوت نامها و ساحهٔ امروزی شهرها و ولایات با ساحه آنها در دیروز:

* افغانستان (یا کابل و...) بحیث نام یک منطقه، ولایت یا کشور ...

* احمدشاه (یا شاه شجاع و...) بحیث شاه افغان یا افغانستان (یا کابل) ...

* **تاریخ امروز** – قلمرو حاکمیت کشورها و دولت‌ها بر بنیاد (سرزمین):

* مرزهای معین

* ارگانهای سیاسی قدرت (مقننه، اجرائیه و قضائیه)

* حاکمیت بر قلمرو

* **تاریخ دیروز** – قلمرو حاکمیت افراد و خانواده‌ها (تیموریان، غزنویان، سامانیان و...)

بر بنیاد (بیعت مردم):

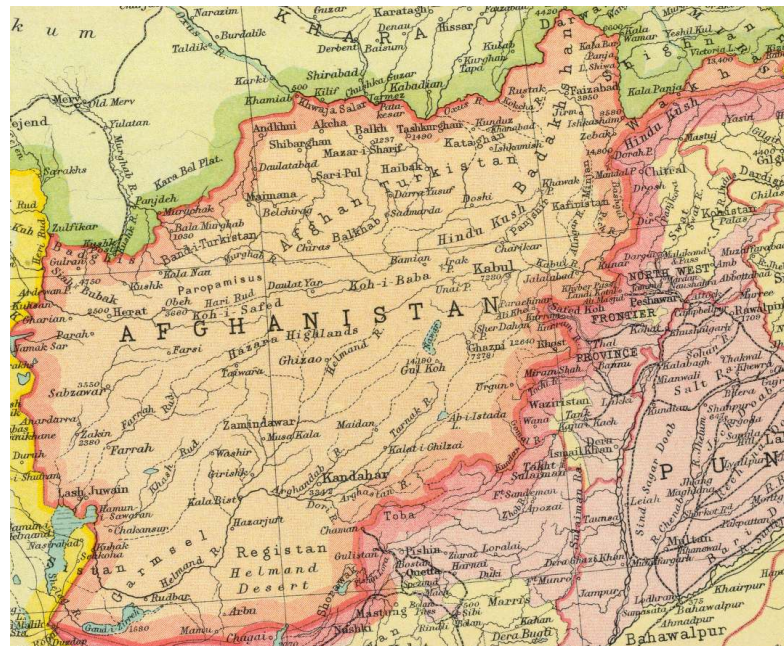
* خطبه

* سکه

* جزیه

5. در حالیکه افغانستان امروزی (از نگاه تاریخی و جغرافیائی):

- * **ساحه یا قلمروی** است که توسط انگلیس و روس بحیث یک "دولت حایل" ساخته شده است ...
- * در زمان عبدالرحمن (1893م) عمدتاً **جغرافیای** آن شکل گرفته است (ایجاد مرزهای معین) ...
- * در زمان امان الله (1919م) **استقلال** خود را حاصل نموده است (ایجاد کشور مستقل) ...

* قبل از 1893م، "کشوری" باین نام (در تاریخ) و باین شکل (در جغرافیه) وجود ندارد:

قبل از 1893م، ما تاریخ "افراد و خانواده ها" (افغانان، صفویها، شیبانیها، مغولها، تیموریان، غزنویان، سامانیان و...) را با قلمروهای متفاوت داریم که امروز "تاریخ مشترک تمام کشورهای همسایه" بوده و قسمتی از افغانستان امروزی، گوشه از قلمروی آنها بوده است ...

اهداف اصلی

میخواهیم نشان دهیم که:

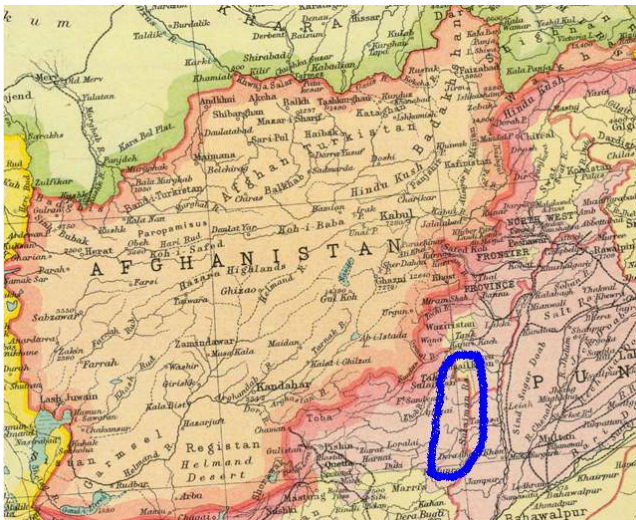

* افغان یا اوغان با سابقه 1000 ساله نام قوم یا منطقه در اطراف کوههای سلیمان در پاکستان امروزی بوده است ...

* افغانستان یا اوغانستان **بحیث یک منطقه جغرافیائی** با سابقه 700 ساله ولایتی بوده است در اطراف کوههای سلیمان (منطقه اصلی افغانها) در پاکستان امروزی ...

* افغانستان **بحیث یک کشور در زمان عبدالرحمن – امان الله** وجود آمده است ...

* قبل از 1893م، کشوری باین نام (در تاریخ) و باین شکل (در جغرافیه) وجود ندارد (تاریخ افراد و خانواده ها با قلمروهای متفاوت که امروز مربوط همه کشورهای همسایه است) ...

* افغان نام افتخار آمیزی نیست (در اوراق تاریخ به صفات بد و زشتی یاد شده است) ...

منابع جغرافیائی

نقشه های جغرافیائی نشان میدهند که:

* مناطقی بنام "پتان"، "اغوان" و "اوغان" در نقشه های سالهای 1600 – 1724 م در اطراف کوههای سلیمان در هند دیروزی قرار دارند ...

* همین مناطق (اطراف کوههای سلیمان) در نقشه های سالهای 1751 – 1799 م بنام "اغوانستان" یاد شده اند ...

* نام افغانستان در نقشه های سالهای 1815 – 1855 م بساحه بزرگتری در جنوب مملکتی بنام "کابل" نشان داده شده است ...

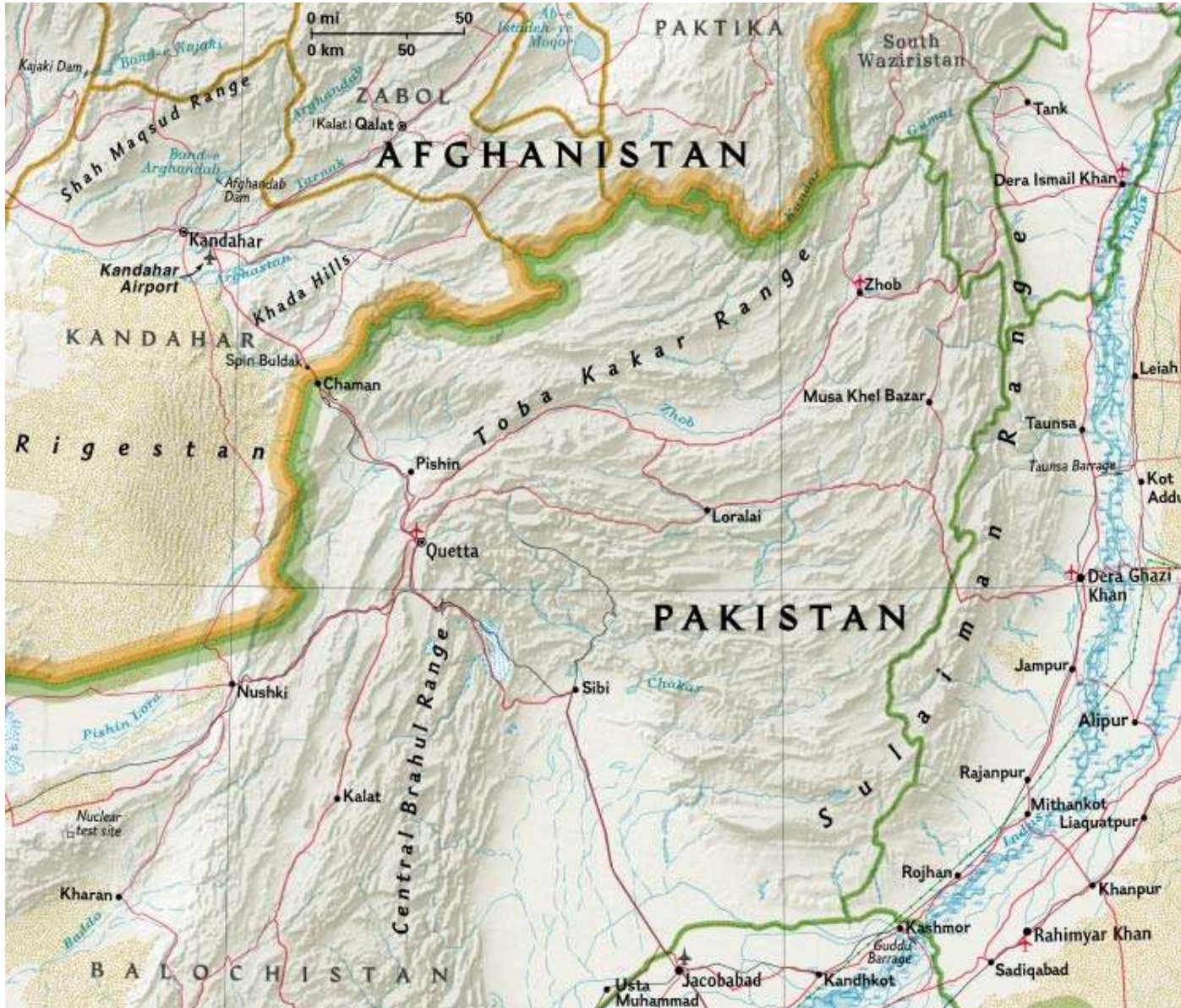
* نام افغانستان در نقشه های سالهای 1860 م جانشین کابل شده که شمال هندوکش شامل آن نیست ...

* این نام در نقشه های پس از 1893 م (ایجاد مرزهای مشخص) شامل تمام قلمروی افغانستان امروزی شده است ...

نقشه 1 جغرافیای منطقه

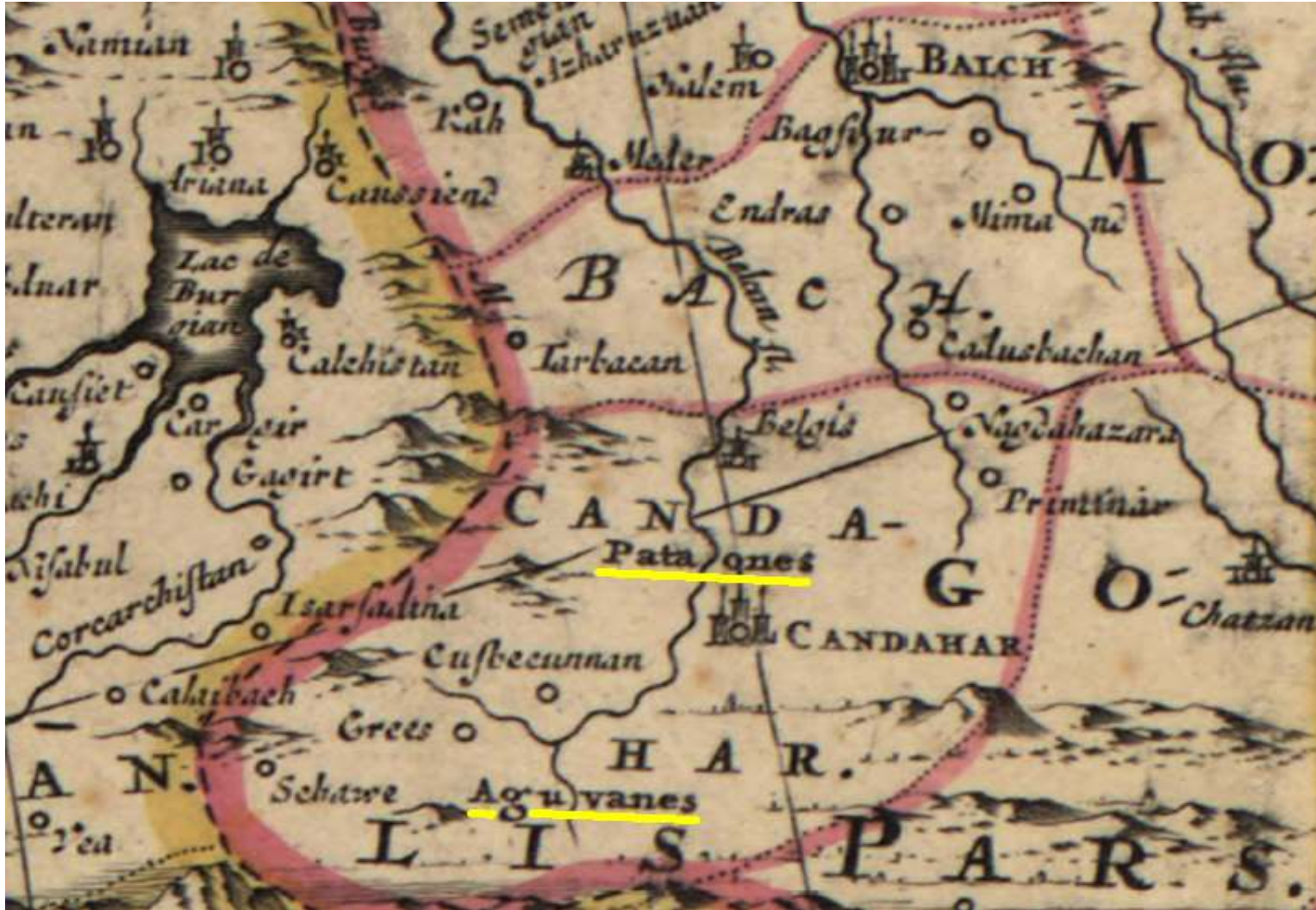
نقشه 2 موقعیت کوههای سلیمان در پاکستان

نقشه 3 منطقه پتان ها در نقشه سال 1600م

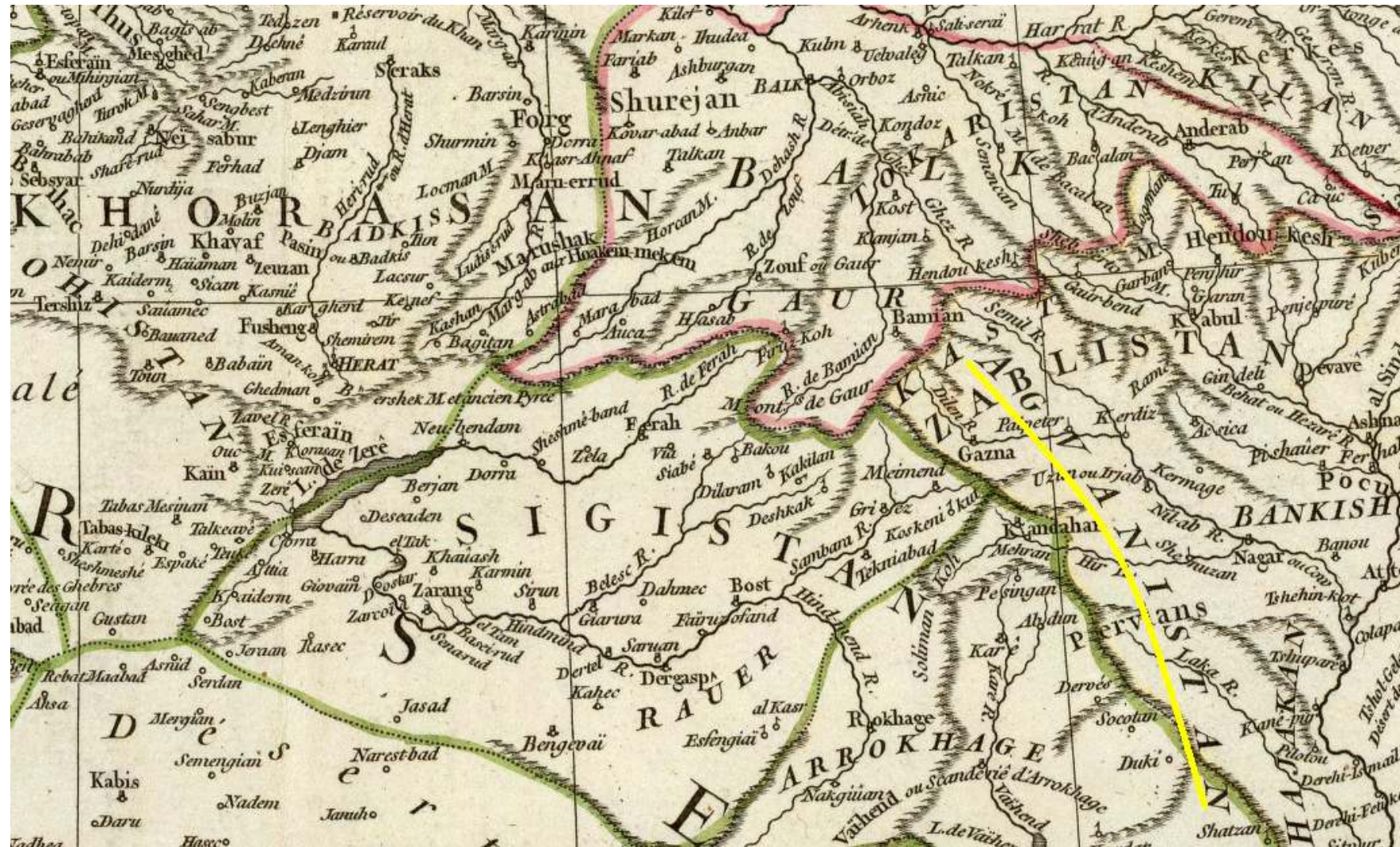
نقشه * مناطق پتان ها واغوان ها در نقشه سال 1662م

نقشه 5 مناطق پتان ها واوگان ها در اطراف کوههای سلیمان در نقشه سال 1700م

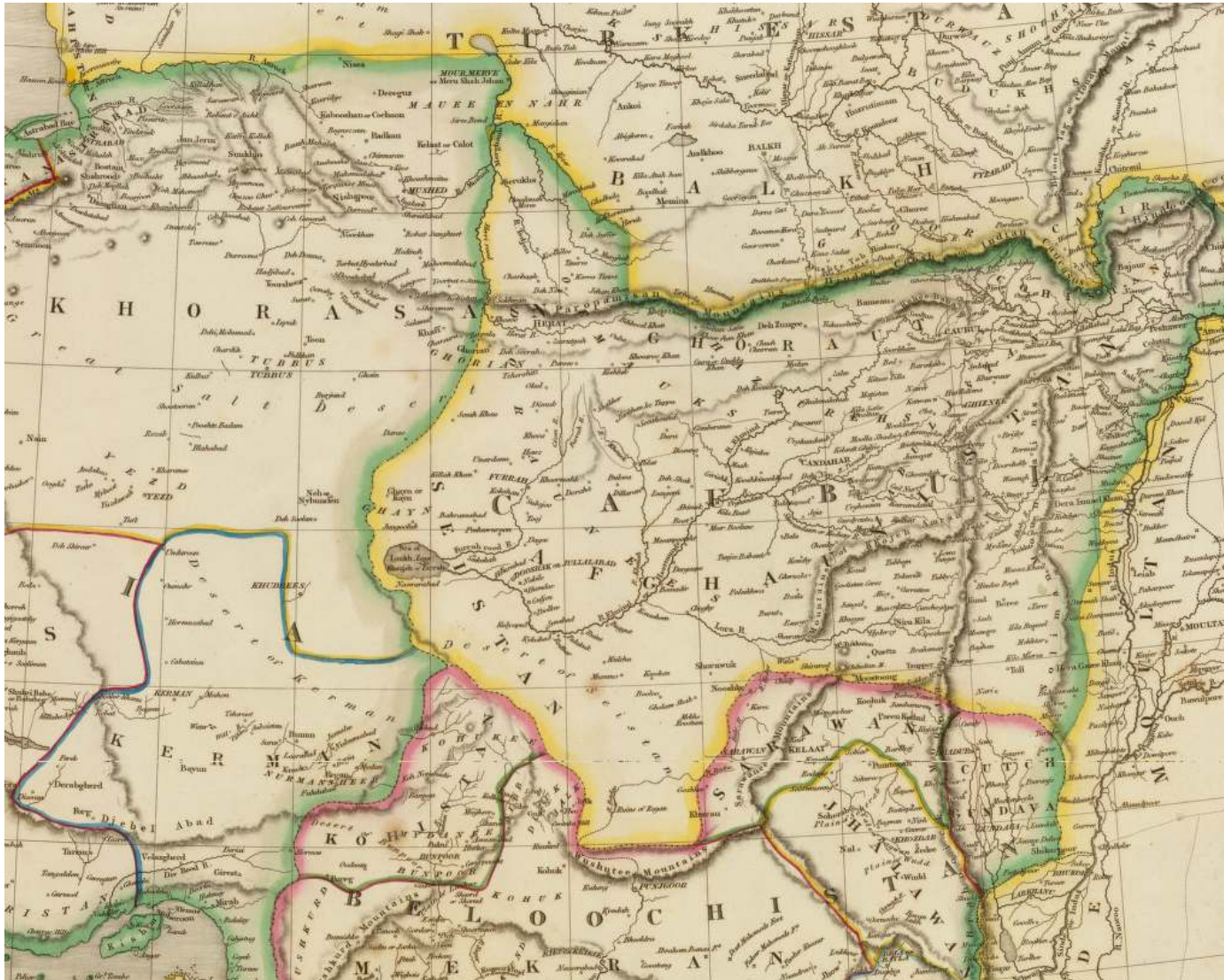
نقشه 7 مناطق اغواستان در اطراف کوههای سلیمان در نقشه سال 1751م

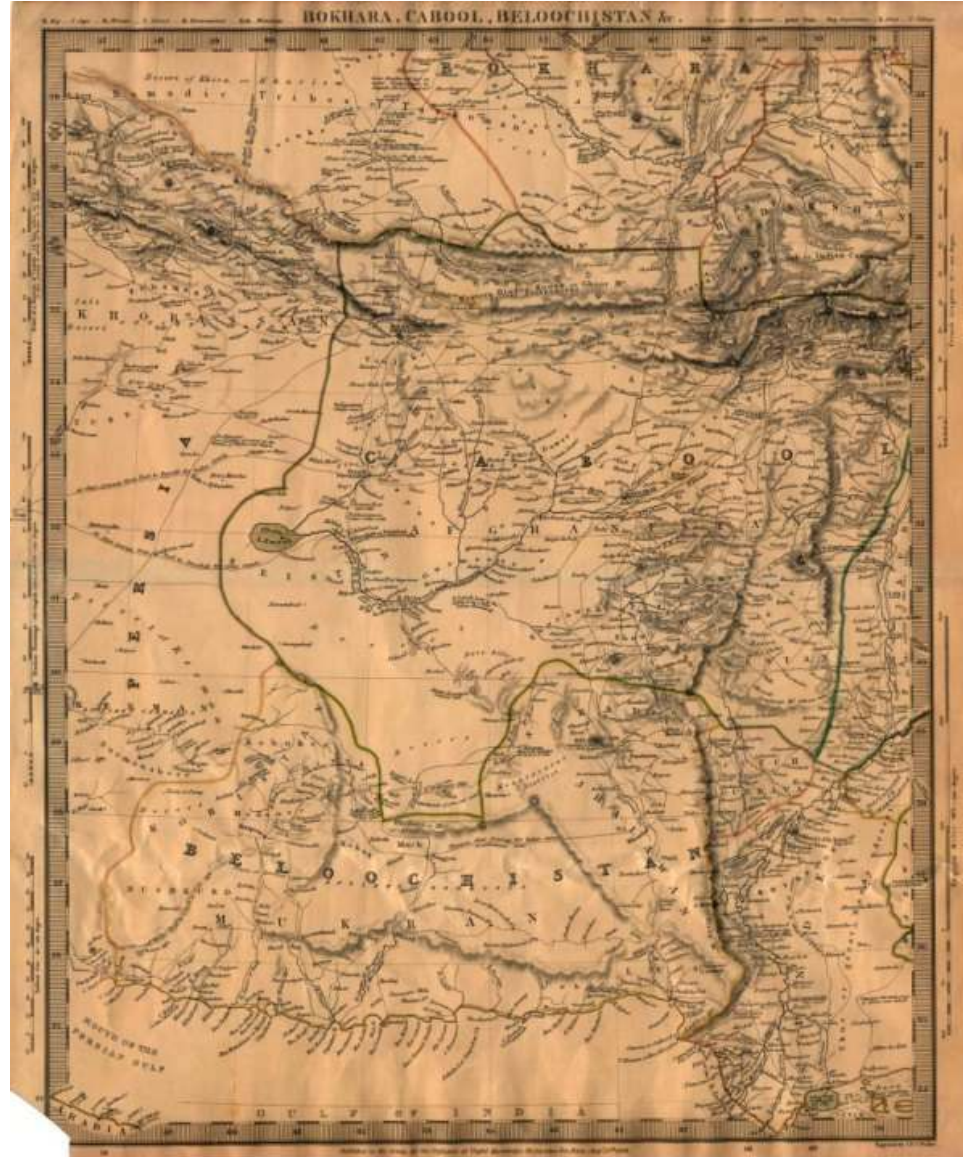
نقشه 8 مناطق اغوانستان در اطراف کوههای سلیمان در نقشه سال 1799م

نقشه 10 مناطق افغانستان در جنوب دارالسلطنه کابل در نقشه سال 1828م

نقشه 11 مناطق افغانستان در جنوب دارالسلطنه كابل در نقشه سال 1838م

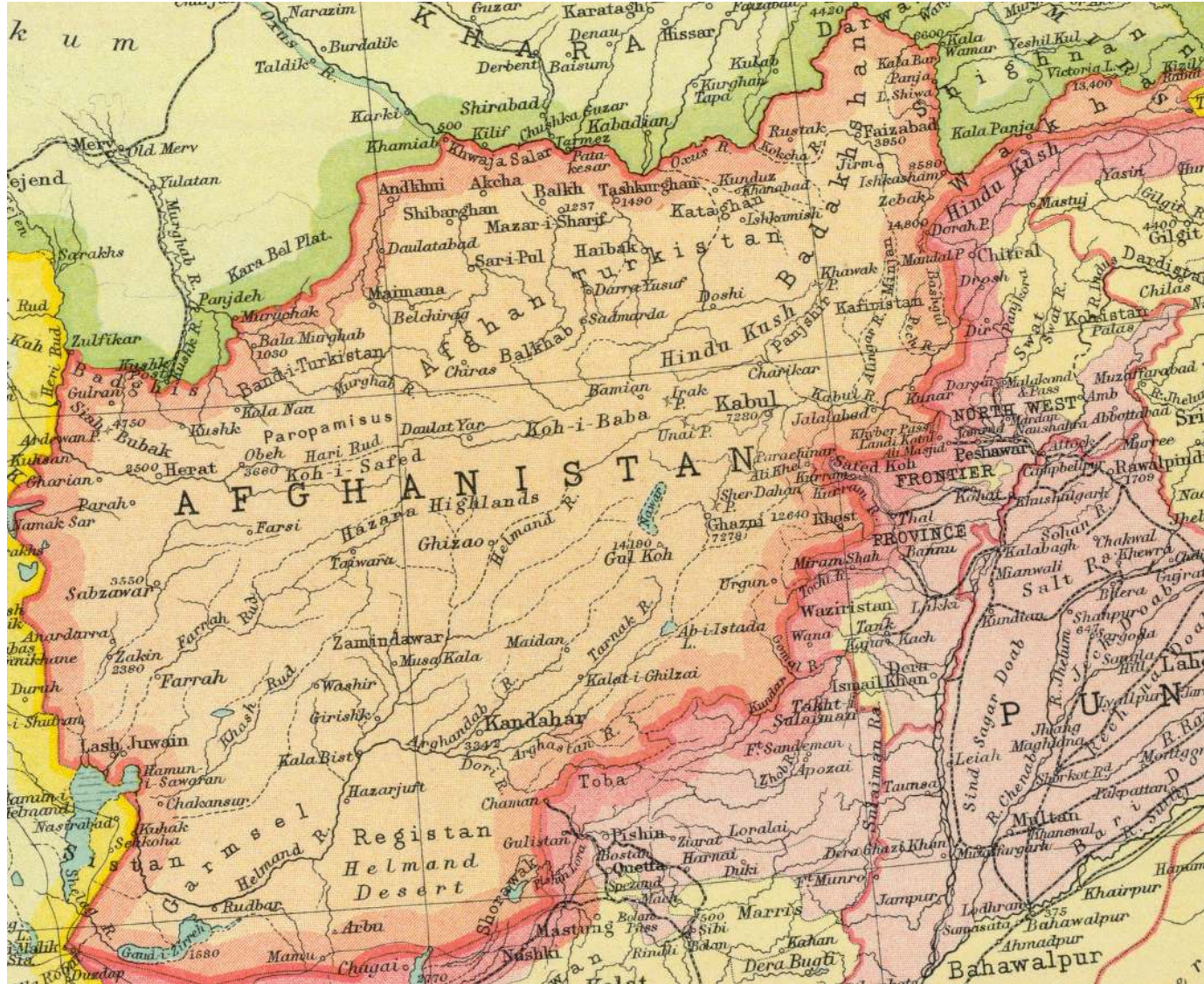
نقشه 12 مناطق افغانستان در جنوب **دارالسلطنه کابل** در نقشه سال 1855م

نقشه 13 نام افغانستان بعوض نام کابل در نقشه سال 1860م

نقشه 14 افغانستان پس از سال 1893م. مستنگ، دوکی و کوههای سلیمان نیز در پاکستان امروزی دیده میشود.

منابع تاریخی

1. حدودالعالم من المشرق والمغرب – ؟ – 982 م

در فصل سخن اندر ناحیت هندوستان و شهرهای وی: "سول دهی است برکوه، با نعمت. و اندراو **افغانان** اند. و چون از آنجا بروی تا به حسینان، راه اندر میان دوکوه است. و اندر این راه، هفتادودو آب بیاید گذشتن. و راهی است با مخاطره و بیم".

"حسینان شهری است گرمسیر، بر صحرا نهاده".

"نینهار، جائی است. پادشاه او مسلمانی نماید و زن بسیار دارد از مسلمانان، و از **افغانان** و از هندوان بیش از سی. و دیگر مردم بت پرستند. و اندروی سه بت است بزرگ".

2. شهنامه فردوسی – فردوسی طوسی – 1008م

که نزدیک زابل بسه روزه راه یکی کوه بد سرکشیده بمه

+ + +

نشسته در آن دشت بسیار کوچ ز **افغان** و لاجین و کرد و بلوچ

+ + +

نژادش ز **اوغان** سپاهش بلوچ ابردشت خرگاه بگزیده کوچ

+ + +

چه دردزگزیدی بدینسان درنگ که آمد همه نام **اوغان** به ننگ

+ + +

همه مرز **افغان** بهم بر زخم بدین دژ کین آتش اندر زخم

+ + +

افغان ها یا **اوغان** ها در شهنامه فردوسی سیه چهره، ریش کافور، چشم خون، بد کنش، دزد، راهزن، باژگیر، شوم، نامرد، لافوک و بد نژاد معرفی گردیده اند.

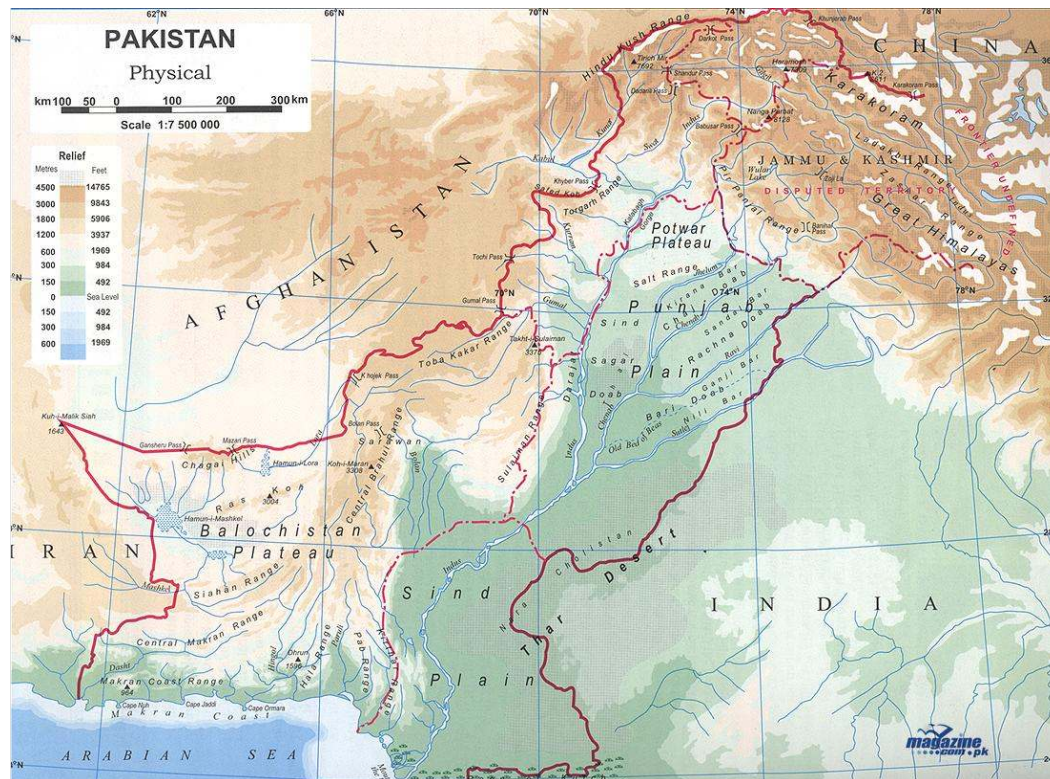
3. التفهيم – البيروني – 1029 م

واقليم سوم از مشرق چين آغازد. واندر او مملكت چينيان است و ميانه مملكت هندوان وتانيشر وقندهارو زمين سند وشهرهاي مولتان وبهاتيه وكرووروكوههاي **افغانان** تا زاولستان ووالشتان {بست و قصدار وزمين داور وكيكانان} وسيستان و كرمان وپارس وسپاهان واهوازو بصره و كوفه وعراق وشهرهاي جزيره وشام و فلسطين وببيت المقدس وقلزم و زمين مصر واسكندريه وشهرهاي برقه و افريقيه و قبيله هاي بربريان اندر زمين مغرب وتا هرت و سوس و شهرهاي طنجه و بدريای محيط رسد.

4. تحقیق مالهند – البیرونی – 1030 م

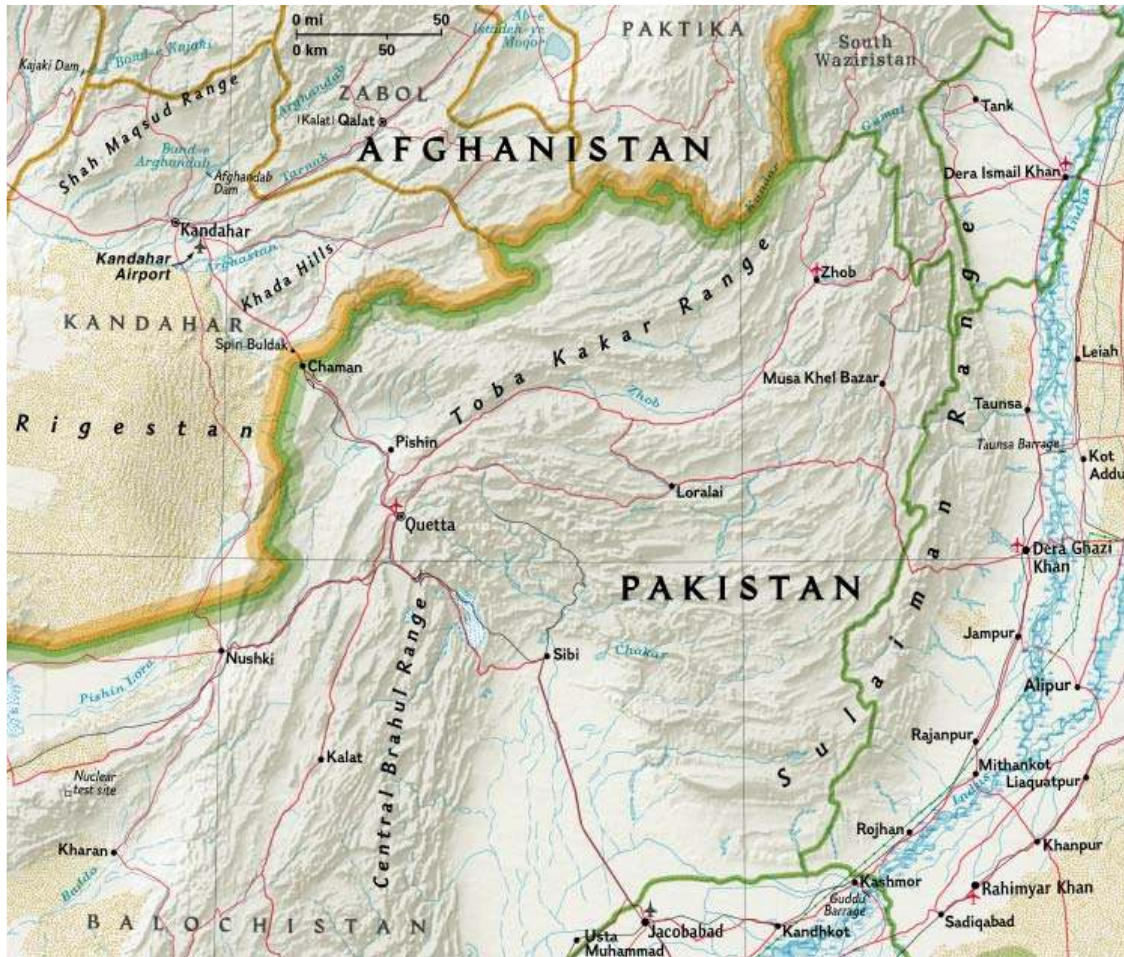
درکوههای مرز غربی هند تا وادی سند، قبیله های متعدد **افغان** زندگی میکند.

قلعه لاهور... به سه فرسنگ از آن، ولایت راجاوری است ... و این است حد هند از شمال و برکوههایی باختر آن، که اصناف فرق **افغان** ساکنند تا برسد به حوالی زمین سند.

5. الصیدنة فی الطب – البیرونی – 1030 م

درکوهای **افغانان** نوعی از زیتون کوهی است که اهل آن موضع آنرا در روغن اندازند و خورند.

6. تاریخ یمینی - عتبی - 1036 م

ترجمه تاریخ یمینی - توسط ابوالمشرّف ناصح - 1214م
جامع التواریخ (تاریخ سامانیان و بویهیان و غزنویان) - فضل الله همدانی - 1317م

در فصل فتح قصدار: " ... جماعت **افغانیان** و خلیج که صحرا نشینان آن بقاع بودند، در جمله حشم ناصر الدینی منحصر شدند..."

در فصل گذشتن ایلک خان از جیحون: " ... و از اصناف ترک و خلیج و هندو و **افغانی** و حشم اغوز لشکری فراوان جمع کرد ... "

در فصل واقعه ناردین: "...سلطان بر سرسریت و غورمکیدت و خدیعت او وقوف یافت که از آن اهمال میخواهد ... و از مقاتلت روی بتابند. رجاله دیلم و عفاریت **افغانیان** را برایشان آغالید، تانشیب و فراز و پس و پیش ایشان فراگرفتند..."

در فصل افغانیان: "سلطان از بهر دفع **افغانیان** که مصاعد قلال و معاقل جبال وطن ساخته بودند و بوقت معاودت از غز و قنوج دست تطاول به اذیال حاشیت او یازیده، مشغول شد تا تاختنی کند و ماده فتنه آن قوم منقطع گرداند، به آوازه جائی دیگر از غزنه بیرون آمد."

7. تاریخ گردیزی - عبدالحی گردیزی - 1050 م

چون امیر (مسعود) به هُپیان (یا پروان) رسید، آنجا مقام کرد و امیر مجدود را با دو هزار سوار سوی ملتان فرستاد و امیر ایزیدیار را سوی کوهپایه غزنین فرستاد که آنجا **افغانان** و عاصیان بودند و گفت: آن ولایت نگهدار تاخلی نباشد ...

8. تاریخ سیستان - ؟ - 1054 م

ذکری از افغان و افاغنه ندارد.

9. تاریخ بیهقی – ابوالفضل بیهقی – 1080 م

محلۀ در شهر غزنی را بنام "افغان شال" یاد میکند که آرامگاه سبکتگین پدر محمود غزنوی در آنجا قرار داشت.

10. فارسنامه – ابن بلخی – 1116م

ذکری از افغان و افاغنه ندارد.

11. مجمل التواريخ - ؟ - 1126م

ذکری از افغان و افاغنه ندارد.

12. فضایل بلخ – واعظ بلخی – 1219م

ذکری از افغان و افاغنه ندارد.

13. تاریخ جهانگشای جوینی – الجوینی – 1260 م

عقوبت وشکنجه آغاز نهادند و خلجان غزنوی و **افغانیان** که به حشر رانده بودند دست به عقوبت ومثله که مثل آن کس ندیده بود بگشادند؛ بعضی را بر آتش مینهادند و بعضی را به شکنجه دیگرمی کشت وبر هیچ آفریده ابقا نمیکرد. تا چهل روز برین نمط بگذاشتند و بگذشتند ...

14. طبقات ناصری – منہاج سراج جوزجانی – 1260 م

انصار حق بحکم آن فرمان بہمہ بلندی ومضایق لورہا عمیق دررفتند، وسرو برده بدست آوردند، خصوصا جماعت **افغانان** کہ ہریک ازایشان گوئی زندہ فیلی است {با} دوغژگاو {و} برکتف نہادہ ویا برجی است بر بارہ برای ہیبت برفراز او بیرق کشادہ...

15. تاریخنامه هرات - سیفی هروی - 1321 م

نخستین اثری است که واژه افغانستان در 12 فصل راجع بوقایع ولایت افغانستان دارد: کلمه افغانستان بیش از 40 بار ذکر شده با مرکز (652 مستنگ) و شهرهای آن (653 تیری، کهیرا، 654 دوکی، 655 کنکان ونهران وساجی و 757 بکر) از جمله ولایات هرات بوده است.

"بسال 650 قمری... پادشاه منکو خان فرمود ... ملک شمس الدین کرت را که از دودمان بزرگوار است ... به مَلکی شهر هرات و توابع او چون جام و باخزر و کوسویه و خره و فوشنج و آزاب و تولک و غور و فیروزکوه و غرجستان و مرغاب و فاریاب و مرجق تا آب آموی و اسفزار {سبزوار} و فراه و سجستان و تکین آباد {کندهار} و کابل و تیرا و بُستستان و **افغانستان** تا شط سند و حدود هند فرستادیم و زمام حل و عقد و قبض و بسط این ولایات مذکوره را در کف کفایت و ید اهتمام او نهادیم"

"افغانان بیباک، شبرو، دزد، خونی، فتنه انگیز، بیوفا و غدار میباشد."

نقشه 15 موقعیت بعضی شهرهای ولایت افغانستان مطابق تاریخنامه هرات در نقشه سال 1842م: تیری، مستنگ، دوکی، بکر، کهیرا (کلهوری؟) و ...

16. سفرنامه ابن بطوطه – ابن بطوطه – 1354 م

خوارزم – بخارا – سمرقند – ترمذ – بلخ - ... - کندز (40 روز) – بغلان – اندراب - هندوکش – پنجهر – بشای – پروان – چرخ – غزنه:

”در خارج غزنه قریه بود که ما در پای قلعه آن روی نهر آبی منزل کردیم، امیر آنجا بنام مزدک آغا ما را اکرام فرمود و از آنجا بکابل رفتیم.

کابل (؟) در گذشته شهر بزرگی بوده و اکنون قریه از آن باقیمانده که طائفه از عجم که **افغان** نامیده می شوند در آن سکونت دارند، افغانان در کوهستانها مواضع مستحکمی دارند، مردمی بسیار قوی هستند و بیشتر بر اهزنی میپردازند. کوه بزرگی در آنجا بنام کوه سلیمان وجود دارد ... پادشاه {ملک} **افغان** در این محل ساکن میباشد.

در کابل (؟) زاویه هست بنام شیخ اسماعیل **افغانی** که شاگرد یکی از بزرگان اولیا بنام شیخ عباس بوده است. از کابل (؟) بکرماش رفتیم که قلعه است بین دو کوه و **افغان** ها در آنجا بر اهزنی می پردازند. این ناحیه را با جنگ و گریزی کردیم. **افغان** ها در دامنه کوه بودند و عده ما زیاد بود...

روز دیگر شامگاهان خود را بقافله رسانیدیم و در ششنگار که آخرین آبادی ترکها است منزل کردیم. از آن پس وارد صحرای بزرگی شدیم که پانزده روز راه طول آنست... و سرانجام بسلامت با رفقای خود به پنجاب رسیدیم... در سال 1333 م بدره سند معروف پنجاب رسیدیم...”

17. تاریخ فیروزشاهی – شمس بن سراج – 1388 م

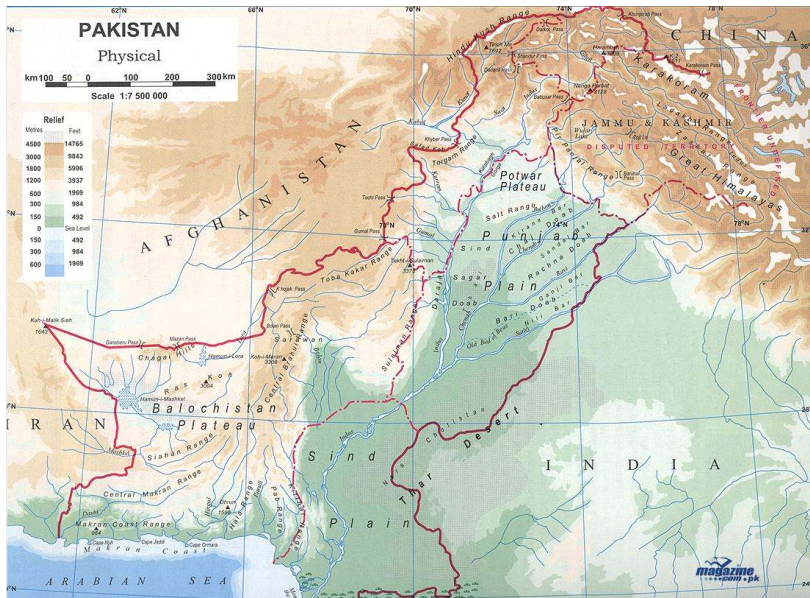
ولایت کابل از اقلیم چهارم است در میان معموره واقع شده، شرق آن لمقانات و پرشاور و کاشغرو بعضی از ولایات هند است. غربی آن کهستان است. کرنور و غور در آن کوهستانهاست. شمالی او ولایت قندوز و اندراب است. کوه هندوکش در میان است، جنوبی آن فرمل، تغز و بنو و [افغانستان](#) است.

18. زبدة التواریخ – حافظ آبرو – 1426 م

بعد از آن ولایت قندهار و کابل و غزنین تا کنار آب سند و افغانستان که در زمان حیات حضرت امیر صاحب قران...

بعد از آنکه حضرت سلطنت شعاری ممالک قندهار و افغانستان تا حدود هندوستان به امیرزاده قیدو بهادرارزانی فرمود...

تمام ممالک بلاد کابل و غزنین و قندهار و افغانستان را با اعمال سند و هند به تصرف نواب دیوان او باز گذاشت ...

19. مطلع سعدین – عبدالرزاق سمرقندی هروی – 1452 م

ذکر توجه امیر تیمور کورگان به سیستان، قندهار و افغانستان ...

موکب همایون از جیحون عبور نموده ولایت قندهار و کابل و غزنین تا کنار سند و افغانستان که در زمان حضرت صاحبقران ...

تمام ولایات کابل و غزنین و قندهار و افغانستان با اعمال هند و سند که تعلق به میرزا قیدو داشت ...

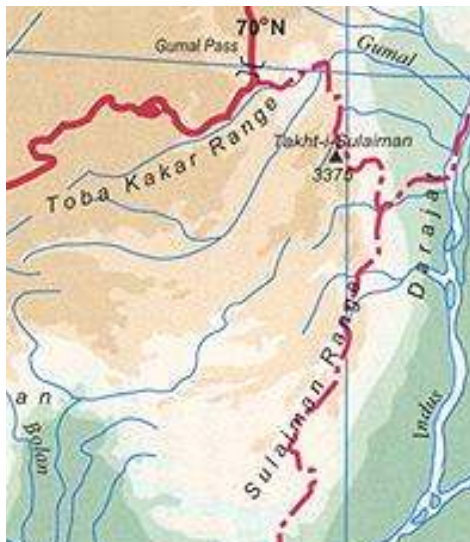
20. روضات الجنات – معین الدین اسفزاری – 1493 م

امرا گفتند که اسفزار و فراه و سجستان تا حدود **افغانستان** از توابع هرات است ...

21. روضة الصفا – خاوند شاه بلخی – 1498 م

امیر مبارز الدین برای مطیع ساختن قبایل **اوغانی** و جرمانی ... روی بایشان نهاد.
امرای **اوغانی** و جرمانی **در قلعه سلیمان** ... متحصن شدند... امیر مبارز الدین سر
انجام **اوغانیان** و جرمانیان را مطیع کرد ...

شاهرخ حکومت بلخ را به پسرش میرزا قیدو سپرد و قندهار و بلاد سند را براو
مسلم داشت. قیدو پس از چندی اظهار تمرد کرد... شاهرخ او را در قلعه اختیار الدین
محبوس کرد و تمام ولایات او را از کابل و غزنین و قندهار و **افغانستان** به فرزند
خود سیور غتمش داد ...

22. تاریخ حبیب السیر – خواند امیر – 1523 م

کشمیر ولایتی است در وسط اقلیم چهارم و عرصه آن ملک طولانی افتاده و از جمیع جوانب محفوفست بجنال بلند کوه جنوبیش بجانب دهلی و بعضی دیگر از بلاد هند اتصال دارد و کوه شمالی بطرف بدخشان و مواضع خراسان و جبل غربیش پیوسته بمنازلیست که محل توطن اقوام **اوغان** میباشد و شرقیش منتهی میشود بمبادی اراضی ولایت تبت ...

23. بابرنامه (متن انگلیسی) – بابر – 1530م

* سلطنت کابل وزابلستان ...

* واژه **افغان** وجود دارد ولی واژه افغانستان در آن بکار نرفته است ...

24. اکبرنامه – شیخ ابوالفضل مبارک – 1602 م

... و زمانی دراز از اوباش **افاغنه** و بد معاشی خود متوهم شده در قلعه گوالیار به
سرمیبرد ...

25. تاریخ فرشته – فرشته – 1615 م

آخرین اثری که نام افغانستان در آن بکار رفته:

القصة مسلمانان **افغان** ... چون اولاد ایشان بسیار شد از کوهستان برآمده مواضع معموره هندوستان را مثل کرناج و پیشاور و شنوران متصرف گردیدند و راجه لاهور که با راجه اجمیر خویشی داشت قصد دفع فتنه ایشان نموده یکی از امرای خود را با 2000 سوار و 5000 پیاده در نهایت استعداد بر سر **افغانان** سرکش گسیل نمود. در این دفعه خلج و غور و مردم کابل که به حيله اسلام مزین بودند امداد ایشان بر ذمه همت خود فرض شمرده 4000 کس به مدد آمدند ... و در مدت 5 ماه 70 جنگ با کفار کرده و در اکثر محاربات غالب شدند ...

مردم کابل و خلج به جا و مقام خود رفته، هر که از ایشان میپرسید که احوال مسلمانان کوهستان بکجا رسید و چه صورت پیدا کرد؟ ایشان جواب میدادند که کوهستان مگوئید، **افغانستان** بگوئید که جز افغان و غوغا در آنجا چیزی دیگری نیست. ظاهراً بدین سبب مردم به زبان خود امکانه ایشان را **افغانستان** و وجود ایشان را **افغان** میخوانند ...

26. جهانگشای نادری – مهدیخان استرآبادی – 1747 م

در 868 صفحه: پُر از واژه های **افغان** و **افاغنه** است ...

اما نامی از افغانستان وجود ندارد ...

27. تاریخ احمدشاهی – محمودالحسینی – 1773 م

منشی احمدشاه ابدالی این کتاب را طی 25 سال سلطنت او (در 746 صفحه) نوشته است:

در تمام کتاب حتی واژه ”افغانستان“ وجود ندارد (ولی از قول او میگوید که آرزو دارد روزی پادشاه تمام خراسان شود) ...

پُرازواژه های **افغان**، **افاغنه**، خراسان و ایران است ...

احمدشاه را ”شاه دُرُدُران“ و از ”ایل جلیل **افغان**“ میخواند ...

کندهار را ”دارالقرار“ و کابل و هرات را ”دارالسلطنه“ میخواند ...

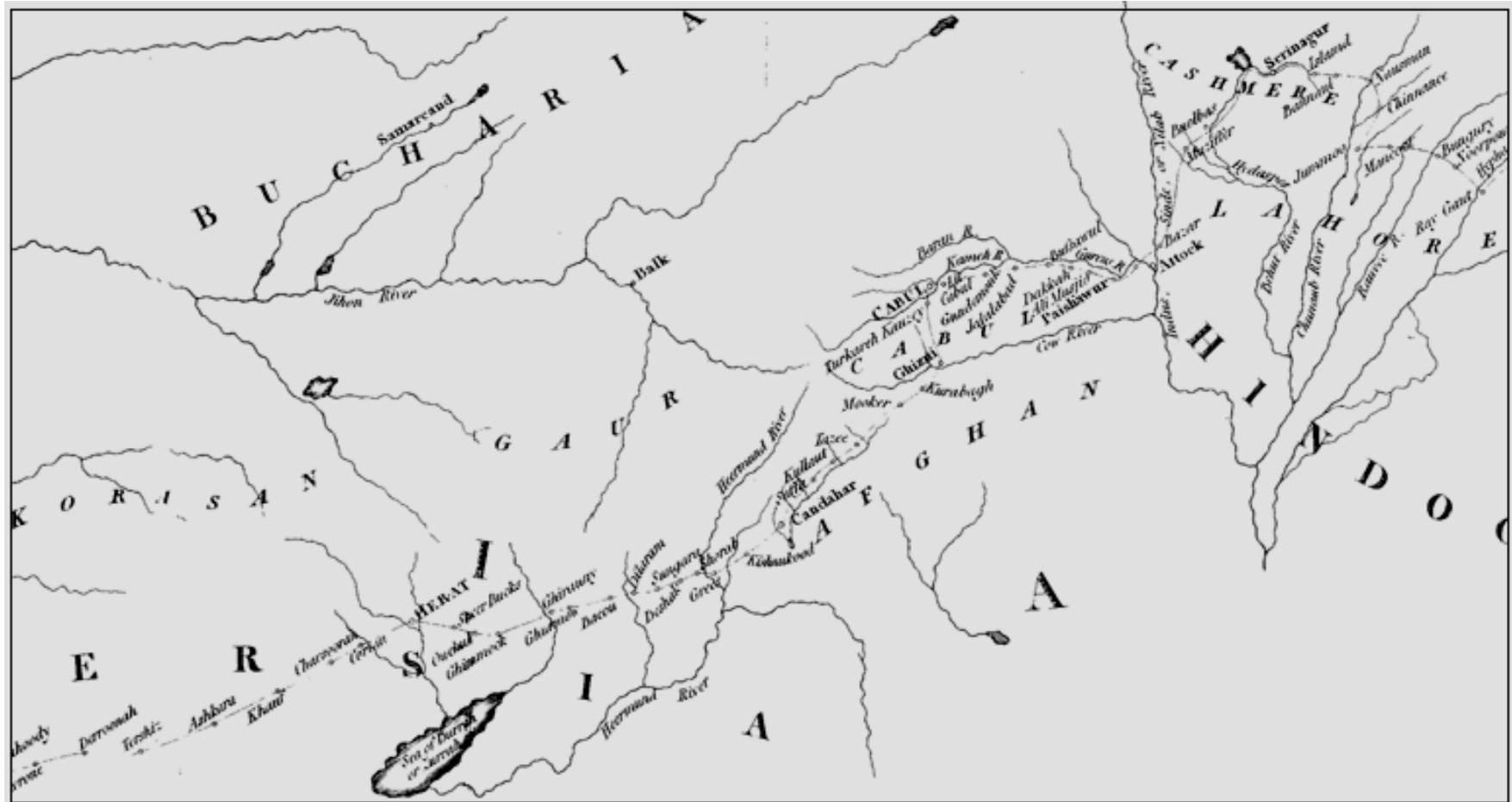
**28. سفری از بنگال تا انگلستان از طریق شمال هند، کشمیر، افغانستان،
فارس و روسیه (متن انگلیسی) – جورج فوستر – 1798 م**

در سال 1783 (زمان تیمورشاه) از شهرهای پشاور، جلال آباد، کابل، غزنه،
کندهار و هرات عبور میکند. از "افغانستان" نام میبرد ولی حدود آنرا ذکر نمی‌کند.

* مناطق کشمیر، پشاور، کابل، کندهار و هرات را مربوط "حکومت افغان"
میخواند.

* کابل را "پایتخت امپراطوری افغان" و بلخ را پایتخت ازبیکهای ترکستان
میگوید.

نقشه 16 مناطق "افغان" در نقشه فورستر در 1798 میلادی

29. گزارش سلطنت کابل و ملحقات آن در فارس، ترکستان و هند (افغانان) – الفنستون – 1815 م

کابل را شامل "افغانستان" و سیستان، بخشی از خراسان و مکران، بلخ با ترکستان و کیلان، کتور، کابل، کندهار، سند، کشمیر با بخشی از لاهور و ملتان" میداند.

"افغانها نام عمومی برای کشور شان ندارند... لذا من این نام {افغانستان} را برای این کشور میگذارم ... نامی که توسط ساکنان این سرزمین بر تمام کشور اطلاق میشود خراسان است".

از اینجا نیز میتوان استنباط کرد که افغانستان آنروزی، هنوز مناطقی است جدا از سیستان، کندهار و کابل یا همان اطراف کوه های سلیمان (در تطابق با موقعیت تاریخی آن در سده های قبلی) در پاکستان امروزی ...

ساحه افغانستان در "دارالسلطنه كابل" در نقشه الفنستون در 1815 ميلادى

30. بستان السیاحه – زین العابدین شیروانی – 1820م

کتاب بزرگی است در 673 صفحه: ... فقیر چند سال با آنجماعت مجالست کرده و ایام بسیار با ایشان بسر برده ...

فصلی دارد در ذکر **افغانان**، طوایف و سلطنت ایشان؛ اما در تمام کتاب زکری از افغانستان وجود ندارد.

31. نژادهای افغانستان – بیلو – 1880 م

مردمان مختلف باشندۀ افغانستان را بشکل نادرستی "افغان" میگویند. آنچه بنام قوم افغان گفته میشود ترکیب غیرمتجانس و اقوام مختلفی است که بطور ضعیفی یکجا ساخته شده و آنهم تازمانیکه یکی از آنها بکمک و پشتیبانی یک قدرت خارجی در موقعیت قوم حاکم نگهداشته شود.

در جریان حدود 130 سال گذشته، این موقعیت مسلط در اختیار قوم افغان بوده؛ نام قوم مخلوط "افغان" و کشور "افغانستان" از همینجا ناشی شده است.

32. جغرافیای تاریخی سرزمینهای خلافت شرقی – گای لیسترینج – 1905م

...این بطوطه که کابل (؟) را یکقرن بعد از قزوینی دیده است گوید که کابل (؟) در در زمان گذشته شهری بزرگ بوده و اکنون فقط بصورت دهکده ایست که یک قبیله ایرانی {عجم} معروف به **افغان** در آنجا زندگی میکنند.

سراج التواريخ – كاتب، فيض محمد هزاره - 1912م

* امير حبيب الله پادشاه خود مختار افغانستان و تركستان متعلقه آن ...

33. ساختار اقتصادی افغانستان – پولیاک – 1950؟

* مسکن اصلی افغان ها را دامنه های کوه های سلیمان میداند.

* رشد نفوس، جستجوی چراگاه، اجیرشدن و همدستی با اشغالگران راعل اساسی سرزیرشدن این قبایل از کوههای سلیمان و "اشغال" سرزمینهای خراسان میخواند که با تشکیل حاکمیت قبیلوی آنها در قرن هجدهم، این پروسه تشدید میگردد و تا امروز ادامه دارد ...

معاهدات و قراردادهای

معاهدات و اسناد مهم در آرشیف مربوط به افغانستان از 1809 تا 1930م

* معاهده ... با شاه شجاع "شاه کابل" در 17 جون 1809

* یادداشت ... با یارمحمدخان وزیرکامران "شاه هرات" در 9 جون 1839

* معاهده ... با شاه کامران "شاه هرات" در 13 اگست 1839

+ + +

* معاهده ... با امیردوست محمدخان "والی کابل و ممالک افغانستان" در 30 مارچ 1855

* قرارداد با امیردوست محمدخان "حاکم کابل و ممالک افغانستان" در 26 جنوری 1857

+ + +

* معاهده گندمک با امیرمحمد یعقوب خان "امیرافغانستان و ملحقات آن" در 26 می 1879

* قرارداد با امیر عبدالرحمن خان "امیرافغانستان و ملحقات آن" شمال اکسوس در 12 نومبر 1893

* قرارداد با امیر عبدالرحمن خان "امیرافغانستان و ملحقات آن" در 12 نومبر 1893 {در باره خط دیورند}

* معاهده با امیرحبیب الله خان "امیرافغانستان و ملحقات آن" در 21 مارچ 1905 {تائید خط دیورند}

+ + +

* معاهده صلح در راولپندی با امان الله "شاه افغانستان" در 8 اگست 1919 {تائید خط دیورند}

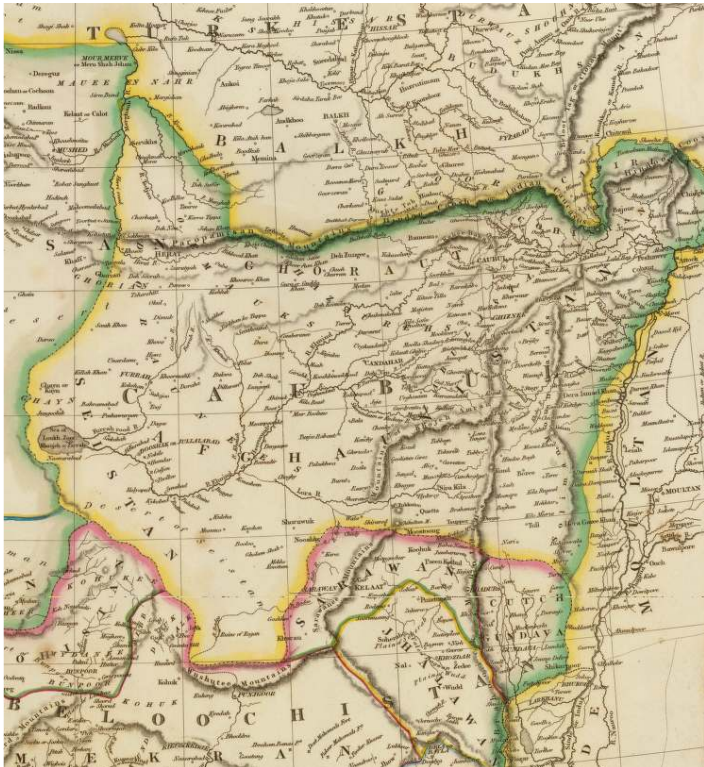
* معاهده درباره روابط دوستی و تجارت با "امان الله" در 22 نومبر 1921 {تائید خط دیورند}

* تبادل یادداشت با وزیرافغان در لندن با "نادرشاه" در 6 می 1930 {تائید خط دیورند}

آرشیف پنجاب

* معاهده حکومت برتانیه با رنجیت سنگ (وشجاع الملک شاه مخلوع کابل) در لاهور در 26 جون 1838.

نام افغانستان برای اولین بار در همین معاهده ذکر گردیده که میتوان آنرا نخستین صورت رسمی این نام در معاهدات خارجی خواند (اطراف کوههای سلیمان).

نوت

در معاهدات حکومت برتانیه و شاه فارس در سالهای 1801 و 1809، کلمات "شاه افغان" و "افغانها" بکار برده شده و کلمه افغانستان وجود ندارد ...

نتیجہ گیری

ب‌اساس نقشه های جغرافیائی:

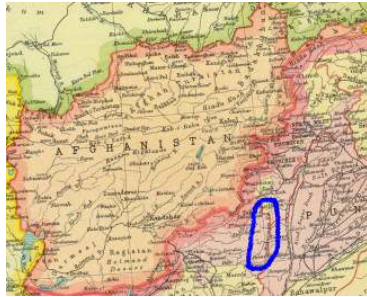
* مناطقی بنام "پتان"، "اغوان" و "اوغان" در نقشه های سالهای 1600 – 1724 م در اطراف کوههای سلیمان در هند دیروزی قرار دارند ...

* همین مناطق (اطراف کوههای سلیمان) در نقشه های سالهای 1751 – 1799 م بنام "اغوانستان" یاد شده اند ...

* نام "افغانستان" در نقشه های سالهای 1815 – 1855 م به ساحت بزرگتری در جنوب مملکتی بنام "کابل" نشان داده شده است ...

* نام افغانستان در نقشه های سالهای 1860 م جانشین کابل شده که شمال هندوکش شامل آن نیست ...

* این نام در نقشه های پس از 1893 م (ایجاد مرزهای مشخص) شامل تمام قلمروی افغانستان امروزی شده است.

1893

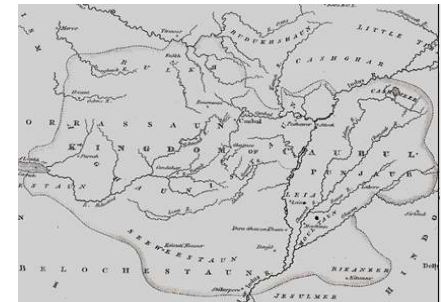
1860

1855

1828

1815

1799

1751

1724

1700

1662

باساس معاهدات با انگلیسها:

* شجاع الملک در معاهده 1809 "شاه کابل" خوانده میشود ...

* کامران در معاهده 1839 "شاه هرات" خوانده میشود ...

* دوست محمد در معاهده 1855 "والی کابل و ممالک افغانستان" و در قرارداد 1857 "حاکم کابل و ممالک افغانستان" خوانده میشود ...

* برای اولین بار در معاهده گندمک در سال 1879، محمد یعقوب خان بنام "امیر افغانستان و ملحقات آن" نامیده میشود ...

* این نام "امیر افغانستان و ملحقات آن" در معاهدات بعدی با امیر عبدالرحمن (1893م) و امیر حبیب الله (1905م) تکرار میگردد ...

* فقط در زمان امیر امان الله است (1919م) که کلمه "ملحقات آن" و "امیر" حذف گردیده و امان الله بحیث "شاه افغانستان" خوانده شده و باینترتیب "افغانستان" (بدون تصویب هیچ مرجعی) بحیث نام رسمی کشور باقی مانده است ...

ب‌اساس منابع تاریخی:

* "افغان"، "افغانی"، "افغانان"، "افغانیان"، "افغانه"، "اوغان"، "اوغانی"، "اوغانیان" با سابقه 1000 ساله - نام قومی بوده است در اطراف کوه‌های سلیمان در پاکستان امروزی ...

* "افغانستان" و "اوغانستان" با سابقه 700 ساله - ولایتی بوده است جدا از کابل، غزنین، کندهار و سیستان تا رود سند. یعنی اطراف کوه‌های سلیمان در پاکستان امروزی ...

* حتی در اثر مشهور "تاریخ احمدشاهی" دوران سلطنت 25 ساله او (تا 1773م) واژه بنام "افغانستان" وجود ندارد و همه جا سخن از خراسان و ایران است ...

* حتی در مهر محمد افضل در 1867م "امیر خراسان" درج است ...

* هیچیک از مامداران این قلمرو تا عبدالرحمن (1880م)، خود را امیر یا شاه افغانستان نگفته اند ...

* "افغان" بدنام ترین واژه در اوراق تاریخ سرزمینی است بنام "افغانستان" که موقعیت اصلی آن در پاکستان امروزی قرار دارد ...

* امروز تلاش میشود این دو نام در سرزمین‌های اشغالی بر مردمانی تحمیل گردد که در طول قرن‌ها، خود را "خراسانی" می‌گفتند و سرزمین خود را "خراسان" می‌نامیدند ...

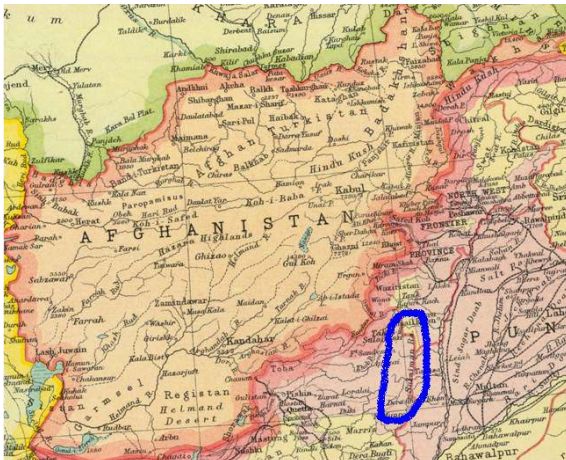
تمام منابع نشان میدهند که:

* افغان یا اوغان با سابقه 1000 ساله نام قوم یا منطقه بوده است در اطراف کوههای سلیمان در پاکستان امروزی...

* افغانستان یا اوغانستان بحیث یک منطقه جغرافیائی با سابقه 700 ساله نام ولایتی بوده است در اطراف کوههای سلیمان در پاکستان امروزی ...

* افغانستان بحیث یک کشور در زمان عبدالرحمن – امان الله بوجود آمده است ...

* قبل از 1893م، کشوری باین نام (در تاریخ) و باین شکل (در جغرافیه) وجود ندارد (تاریخ افراد و خانواده ها با جغرافیای متفاوت که مربوط همه کشور های همسایه است) ...

* افغان نام افتخار آمیزی نیست (در اوراق تاریخ به صفات بد و زشتی یاد شده است) ...

پیروز باشید

